

**SUMMIT-UL CONSILIULUI EUROPEAN DIN 28 IUNIE 2018
EUROPEAN COUNCIL SUMMIT FROM 28 JUNE 2018**

Petre PRISECARU*

Institutul de Economie Mondială – Academia Română, București, România

Vă rugăm să citați acest articol astfel: Prisecaru, P. (2018). *Summit-ul Consiliului European din 28 iulie 2018. EUROINFO*, 2 (6), pp.35-45

Rezumat

Articolul prezintă principalele teme de dezbatere de la summit-ul Consiliului European din iunie 2018: migrația, securitatea și apărarea, chestiuni legate de ocuparea forței de muncă, creștere economică și competitivitate, probleme ale inovării și aspecte digitale, dar și alte problematice de importanță strategică. Migrația a fost analizată la un summit informal la care au participat 16 state comunitare, ale cărui lucrări s-au desfășurat în data de 24 iunie, dar nu s-au finalizat cu un comunicat. La data de 28 iunie, în pofida unor disensiuni puternice, s-a ajuns la un acord pe tema controlului sporit al frontierelor externe ale UE, asupra sprijinului și cooperării cu țările de origine și de tranzit, asupra acordurilor de readmisie, dar și în ceea ce privește un sistem european comun de azil, asupra reformării Regulamentului Dublin.

În ceea ce privește securitatea și apărarea, în afara unei Forțe Europene Militare de Intervenție, convenită anterior, s-a insistat asupra îndeplinirii angajamentelor PESCO, a dezvoltării în continuare a proiectelor inițiale și a cadrului instituțional, a stabilirii de noi proiecte în luna noiembrie, dar și asupra Programului European de Dezvoltare Industrială în Domeniul Apărării și la înregistrarea de noi progrese referitor la Fondul European de Apărare, asupra conținutului PSAC.

Cuvinte cheie: summit, concluzii, migrație, securitate, apărare, acorduri, protecționism

Clasificare JEL: F 13, F 15, F 52, H 26, J 61.

Abstract

The article presents the main topics of discussion at the European Council summit in June 2018: migration, security and defense, issues related to employment, growth and competitiveness, problems of innovation and digital aspects, other aspects. Migration was analyzed at an informal summit of the 16 Member States on June 24 without delivering any official statement. On 28 June 2018, despite some strong disagreements one could reach an agreement on greater control of the external borders of the EU, the support and cooperation with countries of origin and tranzit, on readmission agreements, on a common European asylum, on reform of Dublin Regulation.

As regards security and defense, besides a European Military Intervention Force agreed previously, it has been insisted on meeting the PESCO commitments, the further development of initial projects and the institutional framework, on establishing new projects selected in next November, on the European Industrial Development Program in the Field of Defense and on recording further progress for the European Defense Fund, on the the content of Common Defence and Security Policy.

Key Words: summit, conclusions, migration, security, defence, agreements, protectionism

JEL Classification: F 13, F 15, F 52, H 26, J 61.

* Autor de contact: Cercetător I dr. Petre Prisecaru, petreprisecaru@gmail.com

I. Migrație

I.1. Summit-ul informal privind migrația din 24 iunie 2018

Liderii celor 16 state membre ale Uniunii Europene s-au întâlnit la Bruxelles, la data de 24 iunie a.c., pentru a discuta despre modalitățile posibile de a rezolva criza politică a migrației, care provoacă falii adânci în interiorul blocului comunitar. Mini-summit-ul din 24 iunie a fost numit de către președintele Comisiei Europene, Jean-Claude Juncker, drept o „întâlnire de lucru informală“, înainte de summit-ul important al UE privind politica în domeniul migrației, programat pentru 28 și 29 iunie. Reuniunea de urgență a celor 16 state membre era considerată o oportunitate pentru cancelarul german Angela Merkel de a găsi unele soluții posibile, pentru că ea însăși se confruntă cu o criză la nivel intern, care reprezintă o amenințare existențială pentru guvernul său de coaliție vechi doar de trei luni. Merkel s-a confruntat cu presiuni în săptămâna anterioară summit-ului din 28, când ministrul german de interne, Horst Seehofer, a amenințat că va pune în aplicare în mod unilateral un „master plan“ pe imigrație la care cancelarul se opune. Recent Seehofer, aparținând aripii bavareze a creștin socialilor, a spus că va oferi cancelarului german posibilitatea de a veni cu o soluție europeană după summit-ul UE de la finele ultimei săptămâni, iar după summit a amenințat cu demisia, pe care totuși nu și-a dat-o. Cu două zile înainte, Merkel a minimalizat importanța întâlnirii de duminică, numind-o „întâlnire de lucru cu caracter consultativ“. Ea a fost, de asemenea, pesimistă cu privire la perspectivele de a găsi un consens între toți membrii UE. „Noi știm că nu se va ajunge joi și vineri la nici o soluție, la nivelul celor 28 de state membre ... cu privire la problema globală a migrației“, a declarat ea pentru o conferință de presă în timpul unei vizite la Beirut, Liban. În schimb, cancelarul german și-a exprimat speranța realizării unor acorduri „bilaterale, trilaterale și multilaterale“.

Dezacordul asupra modului de a reforma politica europeană de migrație a fost evident printre lideri în zilele dinaintea summit-ului din 28/29 iunie. O prioritate este reforma Regulamentului Dublin, care stabilește că statul de origine a unui solicitant de azil este cel responsabil de cererea de azil. Redistribuirea migranților prin intermediul cotelor a stârnit o opoziție acerbă în unele țări, mai ales din grupul de la Vișegrad, după ce a fost propusă pentru prima dată în 2015. Ministrul italian de interne Matteo Salvini a reiterat la 22 iunie linia dură privind imigrația, pe care Italia a păstrat-o la summit-ul oficial. „Nu mai putem lua nici o persoană și dimpotrivă, vrem să expediem unele persoane“ a declarat el pentru revista germană Der Spiegel. În ultimele săptămâni, noul guvern din Italia a interzis navelor care transportă migranți salvați în Marea Mediterană să acosteze în porturile țării. Primul ministru italian Giuseppe Conte a fost de acord să participe la întâlnirea de duminică numai după ce Merkel l-a asigurat că un proiect de declarație a liderilor, elaborat de Comisia Europeană și difuzat la 20 iunie, va fi înlăturat.

GUVERNANȚA UNIUNII EUROPENE

Au existat tensiuni între Italia și Franța, Salvini l-a numit arogant pe președintele francez Emmanuel Macron și a avertizat că Franța nu va „transforma Italia în tabăra de refugiați a Europei“. Declarația a fost făcută după ce Macron a spus că sprijină ideea de a impune sancțiuni financiare țărilor UE care refuză să primească refugiați și migranți cu statut dovedit pentru azil. Vorbind alături de prim-ministrul spaniol Pedro Sanchez, Macron a declarat la o conferință de presă: „Nu putem avea țări care beneficiază masiv de solidaritatea Uniunii Europene și să-și manifeste masiv egoismul lor național atunci când vine vorba de probleme de migranți.“ La 21 iunie Macron a declarat că “naționalismul și sentimentele anti-migranți s-au răspândit ca lepra în Europa“.

Cancelarul austriac Sebastian Kurz a declarat pe 23 iunie că va reinstaura controalele la frontieră în cazul în care Seehofer merge mai departe cu respingerea imigranților la granița dintre Germania și Austria. Liderul austriac în vârstă de 31 de ani, s-a pronunțat pentru granițe europene mai bine protejate, mai ales că el va prelua la 1 iulie președinția UE, care se rotește la fiecare șase luni. Liderii țărilor Grupului de la Vișegrad- Ungaria, Polonia, Slovacia și Republica Cehă- au anunțat pe 21 iunie că vor boicota summitul de pe 24 iunie. „Înțelegem că există dificultăți politice interne în unele țări, dar care nu pot duce la decizii europene pripite“, a declarat prim-ministrul ungar, Viktor Orban, într-o aluzie aparentă la Merkel.

Disensiunile pe plan politic afectează grav UE care s-a străduit să elaboreze o politică comună de migrație, deoarece criza migrației începută în 2015 a dus la sosirea a mai mult de un milion de oameni (estimările tind spre două milioane). Dar criza actuală vine pe fondul unei scăderi semnificative a numărului de migranți și refugiați care sosesc pe țărmurile UE. Agenția de refugiați a ONU a declarat că se așteaptă ca aproximativ 80.000 de oameni să ajungă pe mare în acest an, reprezentând cam jumătate din numărul din 2017. “Noi nu avem o criză de numere, ci continuăm să avem o criză de voință politică”, a declarat pentru agenția de știri AP Sophie Magennis, șeful UNHCR Europa.

I.2. Summit-ul Consiliului European din 28 iunie 2018

După discuții și dispute aprinse, unde s-au remarcat Italia și grupul de la Vișegrad, și care au amânat și îngreunat publicarea concluziilor într-o primă fază, s-a ajuns totuși la un acord. Consiliul European a reconfirmat că o politică funcțională a UE se bazează pe o abordare cuprinzătoare referitoare la migrație, care combină un control mai bun al frontierelor externe ale UE, o acțiune externă sporită și aspectele interne, în concordanță cu principiile și valorile europene. Aceasta reprezintă o provocare nu doar pentru un singur stat membru, ci și pentru UE în ansamblul său. Din 2015, când a izbucnit criza migranților din cauza războiului din Siria, au fost instituite de UE o serie de măsuri pentru a realiza controlul eficace al frontierelor externe și ca urmare, numărul trecerilor ilegale detectate ale frontierei în UE a fost redus cu 95 % față de vârful înregistrat în octombrie 2015, chiar dacă recent s-au înregistrat unele creșteri ale fluxurilor pe rutele est-mediteraneeeană și vest-mediteraneeeană.

Consiliul European și-a exprimat hotărârea de a continua și consolida politica de control sporit pentru a preveni întoarcerea la fluxurile necontrolate din 2015 și pentru a stăvili

GUVERNANȚA UNIUNII EUROPENE

și mai mult migrația ilegală pe toate rutele existente și emergente. În ceea ce privește ruta central-mediteraneeană, ar trebui intensificate și mai mult eforturile de stopare a persoanelor care introduc ilegal migranți și care își desfășoară activitatea în Libia sau în alte locuri și UE va continua să susțină Italia și alte state membre din prima linie.

UE își va intensifica sprijinul pentru regiunea Sahel, pentru paza de coastă libiană, pentru comunitățile costiere și sudice, pentru condiții de primire umane, pentru returnări umanitare voluntare, pentru cooperarea cu alte țări de origine și de tranzit, precum și pentru relocarea voluntară. Toate navele care operează pe Marea Mediterană trebuie să respecte legile aplicabile și să nu împiedice operațiunile pazei de coastă libiene.

În ceea ce privește ruta est-mediteraneeană, sunt necesare eforturi suplimentare pentru punerea deplină în aplicare a Declarației UE-Turcia, pentru prevenirea unor noi treceri din Turcia și pentru stoparea fluxurilor. Acordul de readmisie UE-Turcia și acordurile bilaterale de readmisie ar trebui să fie puse în aplicare pe deplin într-un mod nediscriminatoriu în raport cu toate statele membre. Sunt urgent necesare eforturi suplimentare pentru a asigura returnări rapide și pentru a preveni apariția unor noi rute maritime sau terestre. Cooperarea cu partenerii din regiunea Balcanilor de Vest și sprijinul pentru aceștia rămân esențiale pentru a realiza schimburi de informații privind fluxurile de migrație, pentru a preveni migrația ilegală, pentru a spori capacitățile de protecție a frontierelor și pentru a îmbunătăți procedurile de returnare și de readmisie. În contextul recente creșteri a fluxurilor în vestul Mediteranei, UE va sprijini financiar și în alte moduri, toate eforturile statelor membre, în special ale Spaniei, precum și ale țărilor de origine și de tranzit, în special ale Marocului, pentru prevenirea migrației ilegale.

Pentru a distruge definitiv modelul de afaceri al persoanelor care introduc ilegal migranți și a preveni pierderi tragice de vieți omenești, este necesar să se elimine stimulentele de a se angaja în călătoriile periculoase. Aceasta necesită o nouă abordare bazată pe acțiuni comune sau complementare între statele membre referitoare la debarcarea celor care sunt salvați în cursul operațiunilor de căutare și de salvare. În acest context, Consiliul European a îndemnat Consiliul UE și Comisia Europeană să examineze cu rapiditate conceptul de platforme de debarcare regionale, în strânsă cooperare cu țările terțe relevante, precum și cu UNHCR și OIM. Astfel de platforme ar trebui să funcționeze făcând distincție între situațiile individuale, cu respectarea deplină a dreptului internațional și fără a crea un factor de atracție. Cei care sunt salvați, pe teritoriul UE, ar trebui în temeiul dreptului internațional, să fie preluați pe baza unui efort comun, prin transferarea în centre controlate și instituite în statele membre, doar pe bază voluntară, în cadrul cărora o procesare rapidă și sigură ar permite, cu sprijinul deplin al UE, realizarea unei distincții între migranții în situație neregulamentară, care vor fi returnați, și cei care au nevoie de protecție internațională, cărora li s-ar aplica principiul solidarității. Toate măsurile în contextul acestor centre controlate, inclusiv transferul și relocarea, se vor lua pe bază voluntară, fără a aduce atingere reformei Dublin.

Consiliul European a convenit asupra lansării celei de a doua tranșe a Instrumentului pentru Refugiații din Turcia și, totodată, asupra transferului a 500 de milioane de euro din rezerva celui de al 11-lea FED către Fondul Fiduciar al UE pentru Africa. Mai mult, statelor

GUVERNANȚA UNIUNII EUROPENE

membre li se solicită să contribuie suplimentar la Fondul Fiduciar al UE pentru Africa în vederea realimentării sale. Abordarea problemei migrației la un nivel mai profund necesită un parteneriat cu statele din Africa vizând o transformare socioeconomică substanțială a continentului african, valorificând principiile și obiectivele definite de țările africane în Agenda lor pentru 2063. UE ar trebui să dea o nouă dimensiune anvergurii și calității cooperării cu Africa, ceea ce ar impune nu numai creșterea finanțării pentru dezvoltare, ci și stabilirea de etape către crearea unui nou cadru care să permită o creștere substanțială a investițiilor private atât din partea africană, cât și din cea europeană. Ar trebui pus un accent deosebit pe educație, sănătate, infrastructură, inovare, buna guvernare și capacitatea femeilor. Cooperarea dintre Uniunea Europeană și Uniunea Africană reprezintă un element important al relației bilaterale, iar Consiliul European a îndemnat la dezvoltarea și promovarea în continuare ale acesteia.

În contextul următorului cadru financiar multianual, Consiliul European subliniază necesitatea unor instrumente flexibile, care să permită efectuarea rapidă a plăților, în vederea combaterii migrației ilegale. Securitatea internă, gestionarea integrată a frontierelor, fondurile pentru azil și migrație ar trebui, prin urmare, să includă componente dedicate și semnificative pentru gestionarea migrației externe.

Consiliul European a reamintit necesitatea ca statele membre să asigure controlul eficace al frontierelor externe ale UE, cu sprijinul financiar și material al UE, precum și necesitatea intensificării semnificative a returnării efective a migranților aflați în situație neregulamentară. În ambele privințe, rolul de sprijin al FRONTEX, inclusiv în privința cooperării cu țările terțe, ar trebui să fie consolidat în continuare prin sporirea resurselor și printr-un mandat mai cuprinzător. Consiliul European a salutat intenția Comisiei Europene de a elabora propuneri legislative pentru o politică europeană mai eficace și mai coerentă în domeniul returnării, politică care este impusă de faptul că destule state se opun primirii unui număr mare de imigranți. Referitor la situația pe plan intern în UE, deplasările secundare ale solicitanților de azil între statele membre pot periclita integritatea sistemului european comun de azil și acquis-ul Schengen. Statele membre ar trebui să ia toate măsurile legislative și administrative interne necesare pentru a combate astfel de deplasări și pentru a coopera strâns unele cu altele în acest scop.

În ceea ce privește adoptarea unui nou sistem european comun de azil, au fost obținute progrese importante datorită eforturilor președinției bulgare și ale președințiilor anterioare. Mai multe dosare sunt aproape finalizate. Trebuie să se ajungă la un consens referitor la reformarea Regulamentului Dublin pe baza unui echilibru între responsabilitate și solidaritate, ținând seama de persoanele debarcate în urma operațiunilor de căutare și de salvare. Este nevoie de o examinare suplimentară și în privința propunerii privind procedurile de azil. Consiliul European a subliniat necesitatea găsirii unei soluții rapide în ceea ce privește întregul pachet și a invitat Consiliul UE să continue lucrările în vederea finalizării sale cât mai curând cu putință, iar în cadrul Consiliului European din octombrie va fi prezentat un raport privind progresele înregistrate.

II. Securitate și apărare

II.1. Forța europeană militară de intervenție

Un număr de 9 state membre UE au formalizat deja planul de înființare a unei Forțe Europene Militare de Intervenție, anunță Euractiv, care citează declarația unui membru al cabinetului francez. Potrivit Euractiv, Marea Britanie sprijină această inițiativă, cu scopul de a menține legături militare strânse cu UE după Brexit (Iulian Soare, Curs de Guvernare). Cunoscută sub denumirea de Inițiativa Europeană de Intervenție, forța militară comună este o inițiativă lansată de președintele francez Emmanuel Macron, concepută pentru a interveni rapid în situații de criză. O scrisoare de intenție cu privire la aderarea la grup urma a fi semnată, în Luxembourg, de către Franța, Germania, Belgia, Marea Britanie, Danemarca, Olanda, Estonia, Spania și Portugalia, a anunțat ministrul francez al apărării, Florence Parly, în ziarul Le Figaro (Barluet, 2018). Sursele guvernamentale franceze anunță că statele semnatare își vor exprima acordul pentru ”planificare comună în scenariile de criză cu potențial de amenințare a securității europene”, preocupările excedând domeniul militar, urmând să fie întocmite planuri de acțiune inclusiv în situația producerii unor dezastre naturale, apariției unor crize sau pentru a facilita evacuarea unor populații în caz de necesitate. Inițiativa este una separată de cea a cooperării UE în domeniul apărării, fiind deschisă statelor care nu sunt membre ale Uniunii Europene.

Un număr de 25 de state UE au semnat în decembrie 2017 un acord de cooperare în domeniul apărării, fiind deja agreată o listă a primelor proiecte militare comune. Participarea Marii Britanii la aceste proiecte militare comune este încă sub semnul întrebării ca efect al Brexitului. UE deține patru grupuri de luptă încă din 2007, însă disputele politice au făcut ca aceste formațiuni să nu fie niciodată dislocate în interiorul sau în afara spațiului comunitar. Parisul este convins că o inițiativă la care aderă un număr mai mic de state poate fi mai eficientă, fiind eliberată de constrângerile care uneori împiedică acțiunea celor 28 de membri ai UE sau ai celor 29 de membri ai NATO. Italia a exprimat inițial interesul de a se alătura acestei inițiative, însă noul guvern de la Roma nu a anunțat o decizie definitivă, a mai afirmat ministrul francez al apărării.

II.2. Concluziile summit-ului din 28 iunie 2018

UE trebuie să-și asume o mai mare responsabilitate pentru propria securitate și să își susțină rolul de actor și partener credibil și fiabil în domeniul securității și apărării. UE va lua măsuri pentru a îmbunătăți apărarea europeană, prin consolidarea investițiilor în domeniul apărării, a dezvoltării capabilităților și a pregătirii operaționale, iar aceste inițiative îi sporesc autonomia strategică, completând și consolidând totodată activitățile NATO. Consiliul European a îndemnat la îndeplinirea angajamentelor PESCO și la dezvoltarea în continuare a

GUVERNANȚA UNIUNII EUROPENE

proiectelor inițiale (în noiembrie 2018 se va conveni asupra unui nou set de proiecte) și a cadrului instituțional, într-un mod care să fie pe deplin coerent cu procesul anual coordonat de revizuire privind apărarea și cu planul revizuit de dezvoltare a capacităților adoptat în cadrul Agenției Europene de Apărare. Consiliul European invită Consiliul de Miniștri să decidă asupra condițiilor de participare a statelor terțe la proiectele PESCO. Consiliul European a salutat progresele privind mobilitatea militară în cadrul PESCO și cooperarea UE-NATO și se așteaptă ca cerințele militare din cadrul Planului de Acțiune al UE privind Mobilitatea Militară să fie finalizate foarte curând și a îndemnat statele membre să simplifice și să standardizeze normele și procedurile relevante până în 2024. Aceste eforturi, care ar trebui să respecte pe deplin suveranitatea statelor membre, să se consolideze reciproc și să urmeze o abordare la nivelul întregii administrații, vor fi revizuite anual pe baza unui raport din partea Comisiei și a Înalțului Reprezentant PESC, începând cu primăvara lui 2019.

Consiliul European a îndemnat la punerea în aplicare rapidă a Programului European de Dezvoltare Industrială în Domeniul Apărării și la înregistrarea de noi progrese referitor la Fondul European de Apărare, atât în ceea ce privește componenta sa de cercetare, cât și cea privind capacitățile. El a salutat acțiunile întreprinse pentru a consolida PSAC civilă și îndeamnă la un acord referitor la un pact privind PSAC civilă până la sfârșitul acestui an, furnizând astfel un nou cadru al UE pentru gestionarea civilă a crizelor și pentru misiunile PSAC, cu angajamente ambițioase la nivelul UE și la nivel național, aspectele militare și civile trebuie să fie abordate într-un mod cuprinzător, cu accent pe rezultate preconizate concrete. Consiliul European a salutat Comunicarea comună privind reziliența Europei la amenințările hibride și chimice, biologice, radioactive și nucleare și a îndemnat la adoptarea cât mai curând posibil a unui nou regim al UE de măsuri restrictive pentru a aborda utilizarea și proliferarea armelor chimice. În urma conferinței extraordinare a statelor părți la Convenția privind Armele Chimice, UE s-a angajat să sprijine punerea în aplicare a rezultatelor acesteia.

Consiliul European a invitat Înalțul Reprezentant PESC și Comisia să prezinte, până în decembrie 2018, în cooperare cu statele membre și în conformitate cu concluziile Consiliului European din martie 2015, un plan de acțiune cu propuneri specifice privind un răspuns coordonat al UE la provocarea pe care o reprezintă dezinformarea, inclusiv mandate adecvate și resurse suficiente pentru echipele relevante de comunicare strategică ale SEAE. El a subliniat necesitatea consolidării capacităților de combatere a amenințărilor în materie de securitate cibernetică din afara UE și a solicitat instituțiilor și statelor membre să pună în aplicare măsurile menționate în comunicarea comună, inclusiv lucrările privind atribuirea atacurilor cibernetice și utilizarea practică a setului de instrumente pentru diplomația cibernetică.

Consiliul European a îndemnat la intensificarea coordonării între statele membre și, după caz, la nivelul UE și în consultare cu NATO, pentru a reduce amenințarea reprezentată de activități ostile legate de informații, de asemenea a îndemnat la aprofundarea în continuare a cooperării UE-NATO, cu respectarea deplină a principiilor de incluziune, reciprocitate și autonomie decizională a UE, inclusiv printr-o nouă declarație comună, valorificând progresele realizate în punerea în aplicare a declarației comune din 2016 și propunerile de acțiune

GUVERNANȚA UNIUNII EUROPENE

conexe. Comisia va prezenta o propunere legislativă pentru îmbunătățirea identificării și a eliminării conținutului care incită la ură și la comiterea de acte teroriste.

III. Locuri de muncă, creștere economică și competitivitate

În vederea încheierii Semestrului European 2018, Consiliul European a aprobat recomandările integrate specifice fiecărei țări, astfel cum au fost discutate de către Consiliul UE și a constatat că situația economică actuală favorabilă ar trebui utilizată pentru consolidarea progresului reformelor.

O prioritate-cheie este asigurarea unei impozitări echitabile și eficace și de aceea trebuie urmărită cu fermitate combaterea evitării obligațiilor fiscale, a evaziunii fiscale și a fraudei fiscale atât la nivel mondial (în special în cadrul OCDE), cât și în cadrul UE. Este realmente necesară adaptarea sistemelor de impozitare la era digitală, iar Consiliul UE ar trebui să continue lucrările pe marginea propunerilor Comisiei privind digitalizarea impozitării. Ar trebui să continue perfecționarea modalităților de a asigura colectarea eficientă a TVA, inclusiv realizarea de progrese rapide cu privire la propunerile Comisiei referitoare la măsuri pe termen scurt.

Într-un context de tensiuni comerciale din ce în ce mai pronunțate, Consiliul European a subliniat importanța menținerii și aprofundării sistemului multilateral bazat pe norme. UE se angajează să acționeze în direcția modernizării acestuia și îndeamnă toți partenerii să contribuie pozitiv la acest obiectiv. Consiliul European a invitat Comisia să propună o abordare cuprinzătoare pentru a îmbunătăți, împreună cu partenerii care împărtășesc aceeași viziune, funcționarea OMC în domenii esențiale, cum ar fi (i) negocieri mai flexibile, (ii) noi norme care să abordeze provocările actuale, inclusiv în domeniul subvențiilor industriale, al proprietății intelectuale și al transferurilor forțate de tehnologie, (iii) reducerea costurilor comerciale, (iv) o nouă abordare în privința dezvoltării, (v) asigurarea mai eficientă și transparentă a soluționării litigiilor, inclusiv în cadrul organului de apel, în vederea asigurării unor condiții de concurență echitabile, și (vi) consolidarea OMC ca instituție, inclusiv în rolul său de asigurare a transparenței și de supraveghere

Ca parte a agendei sale comerciale pozitive, UE va continua să negocieze acorduri comerciale ambițioase, echilibrate și reciproc avantajoase cu parteneri-cheie din întreaga lume, promovând valorile și standardele europene. Adoptarea recentă a regulamentului privind modernizarea instrumentelor de apărare comercială va contribui la asigurarea unor condiții de concurență echitabile. Consiliul European solicită adoptarea cât de curând posibil a propunerii legislative privind examinarea investițiilor străine directe.

Ca reacție la decizia Statelor Unite de a impune Uniunii Europene taxe pentru produsele din oțel și aluminiu, care nu pot fi justificate din motive de securitate națională, Consiliul European sprijină pe deplin măsurile de reechilibrare, măsurile de salvagardare potențiale pentru protejarea piețelor, precum și procedurile judiciare din cadrul OMC, astfel cum s-a decis la inițiativa Comisiei. UE trebuie să reacționeze la toate acțiunile cu un caracter protecționist evident, inclusiv la cele care pun sub semnul întrebării politica agricolă comună.

IV. Inovare și aspecte digitale

UE trebuie să-și dezvolte în continuare cercetarea de înaltă calitate în întregul spațiu comunitar și să o convertească în noi produse, servicii și modele de afaceri. Este nevoie de un ecosistem de inovare mai puternic și favorabil incluziunii în scopul de a stimula inovări revoluționare și creatoare de piețe și de a furniza un sprijin cuprinzător astfel încât întreprinderile, inclusiv IMM-urile, cu potențial disruptiv să intre cu succes pe piețele globale.

Până la sfârșitul actualului ciclu legislativ trebuie să se obțină rezultate referitor la propunerile legislative rămase privind piața unică digitală. Pentru a construi o economie europeană a datelor, sunt necesare noi măsuri în scopul de a îmbunătăți utilizarea eficientă a datelor în întreaga UE și pentru a promova încrederea prin standarde înalte în materie de protecție a datelor și prin punerea în aplicare deplină și asigurarea proporțională a respectării Regulamentului General privind Protecția Datelor în privința tuturor actorilor economici care își desfășoară activitatea pe piața unică. Datele de înaltă calitate sunt esențiale pentru dezvoltarea inteligenței artificiale și, deci, Consiliul European a invitat co-legiuitorii să examineze rapid ultimul pachet privind datele online, iar Comisia să colaboreze cu statele membre cu privire la un plan coordonat privind inteligența artificială, pe baza comunicării sale recente.

În conformitate cu discuția informală a liderilor derulată la Sofia, Consiliul European insistă asupra îmbunătățirii accesului întreprinderilor la finanțare, inclusiv printr-o mai bună coordonare a sistemelor și instrumentelor UE și naționale de finanțare a cercetării și inovării, asupra asigurării unui mediu de reglementare favorabil care să sprijine un nivel mai ridicat de asumare a riscurilor, precum și asupra promovării competențelor digitale și a legăturilor dintre mediul academic, industrie și administrații. Ar trebui încurajată cooperarea între cercetare, inovare și educație, inclusiv prin intermediul inițiativei privind universitățile europene.

Consiliul European a invitat Comisia să lanseze o nouă inițiativă-pilot privind inovarea revoluționară în perioada rămasă din Orizont 2020. Pentru a identifica și a intensifica inovarea revoluționară și disruptivă, în următorul cadru financiar multianual va fi creat un Consiliu European pentru Inovare.

V. Alte aspecte

Consiliul European și-a exprimat sprijinul pentru acordul încheiat între fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei și Grecia referitor la chestiunea denumirii țării, a aprobat concluziile privind extinderea UE și procesul de stabilizare și de asociere adoptate de Consiliul UE la 26 iunie 2018, și-a reiterat sprijinul deplin pentru Rezoluția 2166 a CSONU privind doborârea cursei MH-17 și a îndemnat Federația Rusă să își accepte responsabilitatea pentru actualele relații bilaterale tensionate, a luat act de pachetul de propuneri privind cadrul financiar multianual pentru perioada 2021-2027 prezentat de Comisie la 2 mai 2018, precum

GUVERNANȚA UNIUNII EUROPENE

și de propunerile legislative sectoriale privind programele care sprijină politicile europene prezentate de atunci până în prezent și a invitat Parlamentul European și Consiliul UE să examineze propunerile respective într-o manieră cuprinzătoare și cât mai curând posibil.

VI. Concluzii

Ultimul summit al Consiliului European desfășurat la Bruxelles a abordat mai multe probleme, migrația fiind subiectul principal, discutat și pe 24 iunie de 16 state, dar aprofundat pe 28 iunie în cadrul oficial. Confruntată cu disensiuni în cadrul coaliției guvernamentale, mai ales cu creștinii sociali bavarezi, Angela Merkel nu a mai putut avea o poziție puternică în fața oponenților migrației masive, în frunte cu Italia. Deciziile luate sunt pe linia politicii funcționale a UE dezvoltată în ultimii ani, care a dat unele rezultate satisfăcătoare. Ele privesc un control mai bun al frontierelor și rutelor maritime și stoparea fluxurilor de migranți, inclusiv pe baza cooperării strânse cu statele din jurul Mediteranei. Membrii Consiliului European au acceptat cele trei propuneri făcute de președintele Donald Tusk privind platforme de debarcare regionale, instrumentul bugetar de combatere a imigrației ilegale și sprijinul pentru paza de coastă libiană. De asemenea s-a convenit realocarea și reșezarea numai pe baze voluntare a migranților. Problemele negocierilor dificile din cadrul Brexit-ului au rămas în mare parte neabordate și nerezolvate, deși Theresa May a participat la acest summit (Andrew Sparrow).

La capitolul securitate și apărare se prevede stabilirea unei Forțe Europene Militare de Intervenție, există determinare în îndeplinirea angajamentelor PESCO și în dezvoltarea unor proiecte, dar și pentru punerea în aplicare rapidă a Programului European de Dezvoltare Industrială în Domeniul Apărării și înregistrarea de progrese privind Fondul European de Apărare, pe componenta de cercetare și pe cea privind capacitățile. Cooperarea și consultarea cu NATO rămân esențiale pentru viitorul politicii comune de apărare și securitate.

Consiliul European a dezbătut și chestiunile legate de combaterea evaziunii fiscale ridicate și îndeosebi de funcționarea normală a sistemului comercial multilateral reprezentat de OMC și de evitarea protecționismului comercial și a confruntărilor cu SUA, dar și problematica acordurilor comerciale bilaterale.

Pe palierul inovării și aspectelor digitale Consiliul European a insistat asupra pieței unice digitale și asupra respectării Regulamentului General privind Protecția Datelor, asupra finanțării cercetării și inovării și a necesității de strânsă cooperare între cercetare, inovare și educație, inclusiv prin intermediul inițiativei privind universitățile europene, precum și asupra promovării competențelor digitale și a legăturilor dintre mediul academic, industrie și administrații.

Referințe bibliografice

Aljazeera News (2018). Divided EU leaders meet over migration at 'mini-summit' European leaders meet to discuss ways forward in crisis over migration, which is causing deep rifts within the bloc, 24 June

GUVERNANȚA UNIUNII EUROPENE

Barluet A. (2018). Florence Parly : «L'Europe de la défense nécessite une culture stratégique commune», Le Figaro Premium, 24/06

Consiliul European (2018). Reuniunea Consiliului European– Concluzii, Bruxelles, 28 iunie 2018

European Council (2018). Remarks by President Donald Tusk on the European Council meetings of 28-29 June 2018, Brussels, 29/06

Soare, I. (2018). Nouă state UE își declară intenția de a adera la constituirea Forței europene militare de intervenție, Curs de Guvernare, 25 iunie

Sparrow, A. (2018). EU chief Donald Tusk says 'most difficult' Brexit issues remain unresolved – Politics live, The Guardian, 29 June.